
Jednym z niekorzystnych zjawisk, z którymi borykało się podczas wojny polsko-bolszewickiej Wojsko Polskie była dezercja

Dezercja - czyli samowolne porzucenie oddziału, ucieczka - była od zawsze problemem wszystkich wojsk prowadzących wojny. Jej przyczyn zawsze jest wiele, lecz zazwyczaj konsekwencja dla schwytanego dezercera bywa jedna... O konsekwencjach informuje prezentowany plakat.

Mimo iż wojna polsko-bolszewicka była przykładem postawy patriotycznej szerokich kręgów społecznych odradzającej się po latach zaborów Polski, należy pamiętać, że nie wszyscy identyfikowali się z Polską i polsnością i nie każdy chciał narażać swoje życie walcząc na linii frontu. Pomijając kwestie uchylania się od obowiązku służby wojskowej i ukrywania się przed poborem, w tym wypadku skupiamy się na zjawisku dezercji.

W Wojsku Polskim w latach 1919-1920 miała ona kilka zasadniczych podłoży. Po pierwsze, jak już wspomniano nie każdy identyfikował się z odradzającą się Polską. Na postawy żołnierzy wpływ miała również propaganda uprawiana przez polskich komunistów oraz przenikających na tyły Wojska Polskiego bolszewickich agitatorów. Jedni i drudzy głosili walkę z uciskiem chłopów i robotników, obiecując sprawiedliwość komunistycznego ładu. Propaganda ta była skuteczna z reguły u osób nie mających wiedzy o tym, w jaki sposób wyglądała bolszewicka „sprawiedliwość” na terenach zajętych przez Armię Czerwoną. Kolejnym istotnym czynnikiem była demoralizacja oddziałów polskich, które latem 1920 r. znajdowały się w odwrocie, napierane przez wojska bolszewickie ciągnące ku Warszawie. Co warto zaznaczyć, na zjawisko dezercji najmniej podatne były oddziały polskie złożone z ochotników - którzy braki w wyszkoleniu wojskowym nadrabiali patriotyzmem i zapałem do walki.